

Skoplje

Trajče Dimčevski

Likovni salon DLM

Ljubica Damjanovska

Svojim dosadašnjim grafičkim listovima Dimčevski se približava grupi mladih autora u Makedoniji koji se opredeljuju samo za grafički izraz. Napuštajući uobičajenu tradicionalnu prostornu organizaciju kompozicije oni se oslobađaju klasičnih pravila. Više su zainteresovani za uzbudljivo i neočekivano koje pruža eksperimenat, dajući na taj način mladoj makedonskoj grafici novu dimenziju. S druge strane, Dimčevski može da se poveže i sa nekim drugim makedonskim umetnicima, slikarima i grafičarima srednje generacije, koji su pre svega zainteresovani za transponovanje strukture materije sa unosenjem pikturnih vrednosti.

Grafike Dimčevski radi u sito-štampi, jednoj od najekspozitivnijih grafičkih tehnika XX veka, koju naročito smelo koriste mlađi jugoslovenski umetnici. U ovoj tehnici on stalno eksperimentiše, ispituje, interveniše u prethodnom postupku, tako da se u njegovim grafičkim listovima izvedenim u sito-štampi primećuju i efekti koji su imanentni strukturi drvoreza i linoreza. U svojim prvim pokušajima, posle završetka Škole za primenu umetnosti u Skopju 1973. godine (grafički odsek), Dimčevski polazi od prirode i sveta u njoj. Međutim, i u tim prvim

pokušajima konkretna forma (ptica ili stena) je stilizovana. U daljem kreativnom postupku, postepeno i kontinuirano, Dimčevski apstrahuje konkretne indikacije. U poslednjim delima prelazi u apstrakciju, ka jednom obliku apstraktnog pejzažizma. Sada se asocijacija na predeo naslućuje samo kao daleki prizvuk, kao evokacija. Struktura predela oseća se samo fragmentarno u pojedinim minuciozno obrađenim partijama. U prednjem planu su likovno-estetske vrednosti dela. Sadržinska komponenta je drugostepena. Više je zainteresovan za organizaciju kompozicije, za raspored površina i za njihovu kolorističku usklađenost. Ekspresiju u svojim apstraktnim pejzažima potencira i suprotnostima između ravnih jednobojnih površina i delikatno obrađenih partija sa spletom ritmičkih zarezova, pomoću kojih pulsira tkivo materije.

U osnovi njegovih grafika nalazi se solidan crtež, koji je u početku nanošen crnim. Postepeno eliminiše crno (njegov intenzitet opada a prednost dobijaju svetliji tonovi), ukidajući ga potpuno u poslednjim grafikama. Grafika sada dobija pikturne vrednosti. Međutim, zapažen je kriterijum u korišćenju boje, kao i suštinski elementi grafičkog izraza.